

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 7Em/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419203103
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Vachulíková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4419203103.3

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky, v právnej veci oprávnenej: T. X., Z.. XX.XX.XXXX, B. F. XXX, K..Č.. Š., P. XX/XX, v konaní zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Ernestova bašta 2 proti povinnej: D.. L. X.Á., Z.. XX.XX.XXXX, B. Š., B. XX, o návrhu oprávneného na výkon rozhodnutia súdu o úpravu styku s maloletými deťmi X.: V., Z.. XX.XX.XXXX, L., Z.. XX.XX.XXXX T. V., Z.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, takto

rozhodol:

Súd povinnej - matke maloletých detí D.. L. X., Z.. XX.XX.XXXX, B. Š., B. XX u k l a d á pokutu vo výške 300,- eur, ktorú je povinná zaplatiť na účet Okresného súdu Nové Zámky do piatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

1. Oprávnená - navrhovateľka - stará matka maloletých detí sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrhom podaným dňa 10.06.2019 domáha nariadenia výkonu rozhodnutia o úprave styku s maloletými deťmi.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 18P/56/2019 - 81 zo dňa 15.05.2019, vykonateľným dňa 28.05.2019, súd neodkladným opatrením upravil jej styk s vnúčatami, maloletými deťmi X.: V., Z.. XX.XX.XXXX, L., Z.. XX.XX.XXXX T. V., Z.. XX.XX.XXXX. Povinná - matka si však svoju povinnosť neplní a bezdôvodne zmarila styk starej matky s vnúčatami dňa 31.05.2019. Uviedla, že svoje vnúčatá nevidela už dvanásť mesiacov, hoci sa o nej starala od ich narodenia a to aj v čase ich choroby, pričom sa medzi nimi vytvoril silný citový vzťah. Povinná - matka neumožňuje svoje vnúčatá vídať a ani jej synovi - otcovi, pričom deťom upiera starostlivosť a lásku, ktorá by im mohla byť poskytnutá zo strany príbuzných ich otca, vrátane otca samotného. Po doručení uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č.k. 18P/56/2019 - 81 zo dňa 15.05.2019, vykonateľné dňa 28.05.2019, sa v dňoch 31.05.2019 a 07.06.2019 dostavila do miesta bydliska maloletých detí a zazvonila na bytový zvonček. Cez komunikátor sa povinná - matka maloletých detí vôbec neozývala. Následne kontaktovala príslušníkov Obvodného oddelenia policajného zboru v Štúrove, ktorým oznámila, že jej povinná - matka maloletých detí zrejme odmieta vydať maloleté deti a splniť si povinnosť uloženú vyššie uvedeným rozhodnutím. Povinná - matka maloletých detí sa po príchode príslušníkov Obvodného oddelenia policajného zboru v Štúrove dostavila pred bytový dom a v ich prítomnosti uviedla, že jej vnúčatá neodovzdá a odmietla ich jej aj ukázať. Z uvedeného je zrejmé, že povinná - matka maloletých detí odmieta akceptovať vykonateľné rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky, pričom nerešpektuje ani práva maloletých detí na zachovanie jej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom. Z doterajšieho konania povinnej - matky maloletých detí identifikuje snahu o docielenie úplného odcudzenia maloletých detí, jej vnúčat. Na základe vyššie uvedených skutočností oprávnená - stará matka maloletých detí podala dňa 31.05.2019 a 07.06.2019 trestné oznámenia na povinnú - matku maloletých detí.

3. Z pripojeného Uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č.k. 18P/56/2019 - 81 zo dňa 15.05.2019 , ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 28.05.2019, mal súd preukázané, že súd nariadil neodkladné opatrenie, v ktorom dočasne upravil styk navrhovateľky - starej matky tak, že navrhovateľka - T. X.A., Z.. XX.XX.XXXX, B. F. XXX, K..Č.. Š., P. XX/XX je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletými deťmi každý týždeň v piatok od 15:00 hodiny do 17:00 hodiny tak, že si maloleté deti prevezme v mieste ich bydliska pred bytu matky a po skončení stretnutia ich vrátiť späť matke v mieste ich bydliska v určenom čase a matka je p o v i n n á maloleté deti na styk s navrhovateľkou riadne pripraviť, na určenom mieste a v určenom čase jej ich odovzdať a navrhovateľka je p o v i n n á maloleté deti matke včas vrátiť.

4. Okresný súd Nové Zámky Uznesením č.k. 7Em/1/2019 - 50 zo dňa 17.06.2019 nariadil výkon vyššie citovaného uznesenia. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 03.07.2019 a právoplatnosť dňa 18.07.2019.

5. Právny zástupca oprávnenej - starej matky podaním zo dňa 09.07.2019 oznámil súdu, že povinná - matka maloletých detí aj napriek súdom nariadeného výkonu rozhodnutia svoje povinnosti dobrovoľne neplní a súčasný stav je taký, že svoje vnúčatá nevidela po obdobie 13 mesiacov aj napriek tomu, že jej styk bol upravený. Povinná bezdôvodne zmarila jej styk s vnúčatami v dňoch 14.06.2019, 21.06.2019, 28.06.2019 a 05.07.2019. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, je konanie povinnej z hľadiska jej kontaktu ako aj budúcich vzťahov s vnúčatami veľmi závažné a nie je od povinnej očakávať dobrovoľné plnenie jej povinností.

6. Povinnej - matke maloletých detí bola zo strany súdu dňa 11.07.2019 zaslaná výzva na plnenie práv a povinností podľa právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia. Povinná si výzvu prevzala dňa 05.08.2019.

7. Právny zástupca oprávnenej - starej matky podaniami zo dňa 15.07.2019, 08.08.2019, 14.08.2019 a 22.08.2019 oznámil súdu, že povinná - matka maloletých detí si však svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedeného rozhodnutia Okresného súdu Nové Zámky dobrovoľne neplní a súčasný stav je taký, že svoje vnúčatá nevidela po obdobie 13 mesiacov aj napriek tomu, že jej styk s maloletými deťmi bol upravený. Ďalej uviedla, že povinná - matka zmarila jej styk s vnúčatami dňa 12.07.2019, 19.07.2019, 26.07.2019, 02.08.2019, 09.08.2019 a 16.08.2019. Konania povinnej - matky oznámila polícii, pričom povinná - matka vyšla von pred bytový dom až po príchode hliadky Obvodného oddelenia Policajného zboru Štúrovo, kde príslušníkom Policajného zboru oznámila, že jej vnúčatá nedá a ani mi ich neukázala a vrátila sa späť do bytu.

8. Podľa § 251 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

9. Podľa § 272 odsek 3 Občianskeho súdneho poriadku, pred nariadením výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 súd písomne vyzve povinného, ktorý sa odmieta podrobiť rozhodnutiu podľa odseku 1, aby sa rozhodnutiu podrobil. V tejto výzve upozorní tiež na následky neplnenia povinností ustanovených v rozhodnutí. Ak sa javí, že účel výzvy možno lepšie dosiahnuť pojednávaním, sudca je oprávnený nariadiť pojednávanie a môže naň predvolať povinného, oprávneného, maloleté dieťa, zástupcu príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zástupcu príslušného orgánu obce.

10. Podľa § 273 odsek 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak výzva súdu podľa § 272 odsek 3 zostane bezvýsledná, súd je oprávnený uložiť povinnému, ktorý neplní dobrovoľne rozhodnutie podľa § 272 pokutu vo výške 200,- eur, pokutu možno uložiť aj opakovane. Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

11. Podľa § 395 odsek 1 Civilného mimosporového poriadku, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté predto dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Podľa § 395 odsek 2 Civilného mimosporového poriadku, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predto dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

13. Podľa § 470 odsek 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14. Právna úprava výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí má osobitné postavenie medzi všeobecnými ustanoveniami o výkone rozhodnutia. Predpokladom nariadenia výkonu rozhodnutia je aktívna účasť súdu zameraná na dobrovoľné plnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia alebo schválenej dohody. Preto súd skôr, ako nariadi výkon, vyzve toho, kto sa odmieta podrobiť súdnemu rozhodnutiu alebo dohode, aby sa súdnemu rozhodnutiu podrobil, alebo súdom schválenú dohodu plnil. Vo výzve poučí povinného na následky neplnenia povinností, spravidla požiada iné subjekty o pôsobenie na povinného, aby tieto povinnosti dobrovoľne plnil. Ak takáto výzva zostane bezvýsledná, súd uloží tomu, kto dobrovoľne neplní, pokutu, ktorá nesmie presiahnuť sumu 200,- eur (od 01.07.2016 sumu 1.000,- eur). Pokutu možno ukladať opakovane. Osobitným spôsobom výkonu rozhodnutia je odňatie dieťaťa a jeho odovzdanie tomu, komu bolo zverené, alebo tomu, kto má právo na styk s dieťaťom.

15. Podľa článku 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa (č. 104/1991 Zb.) záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Podľa článku 9 odsek 3 Dohovoru o právach dieťaťa (č. 104/1991 Zb.) štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

17. Podľa článku 32 odsek 4 Listiny základných práv a slobôd (č. 23/1991 Zb.) starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti ich vôli iba rozhodnutím súdu na základe zákona.

18. Súd je povinný čo sa týka úpravy alebo zmeny styku v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami dbať a rešpektovať práva dieťaťa na rovnocennú starostlivosť oboch rodičov, ktoré sú okrem tejto zákonnej úpravy dieťaťu dané aj čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a Dohovorom o právach dieťaťa (ďalej len Dohovor). Preto pokiaľ rodič má záujem rovnocenne sa podieľať na výchove dieťaťa a nespráva sa spôsobom, ktorý by odôvodňoval zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, v takom prípade je súd povinný využiť všetky zákonné prostriedky na to, aby mu jeho právo priznal a zabezpečil jeho riadnu realizáciu. Pokiaľ vznikne rozpor alebo nezhoda medzi rodičmi o výkone rodičovských práv týkajúca sa styku niektorého z rodičov a je ohrozená jeho realizácia, v takom prípade ho musí súd upraviť autoritatívnym spôsobom, čím poskytne minimálny právny rámec pre zachovanie kontaktu medzi rodičom, ktorému nie je dieťa zverené a dieťaťom. Je nepochybné, že priestor na realizáciu rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Podľa článku 7 Dohovoru je upravené právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť a v článku 8 Dohovoru je upravené právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov a napokon v článku 18 bod 1. Dohovoru sa priznáva obom rodičom spoločná zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu boli premietnuté aj do viacerých rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorých sa skonštatovalo, že je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom, aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, ako aj to, že dieťa má právo dostať príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejaviť svoje city skutočne slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.

19. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že matka nerešpektovala a doposiaľ nerešpektuje vykonateľné rozhodnutie súdu, ktoré bolo nariadené neodkladným opatrením o dočasnej úprave styku starej matky s maloletými deťmi, a to uznesením Okresného súdu Nové Zámky č.k. 18P/56/2019 - 81 zo dňa 15.05.2019, vykonateľné dňa 28.05.2019, ako aj súdom nariadený výkon rozhodnutia Okresného súdu Nové Zámky č.k. 7Em/1/2019 - 50 zo dňa 17.06.2019, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 03.07.2019 a právoplatnosť dňa 18.07.2019.

20. Dieťa má právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, ako aj starým rodičom. Rodič, ktorému dieťa je zverené do osobnej starostlivosti, často argumentuje tým, že dieťa nechce alebo že ho nemôže nútiť do stretávania, aby mu nespôsobil ešte väčší stres. S ohľadom na vzťah rodiča, ktorému dieťa bolo zverené do starostlivosti a dieťaťa je výchovnou úlohou práve tohto rodiča, aby viedol dieťa k úcte k

druhému rodičovi a starému rodičovi a pripravil ho nielen zbalením vecí, ale aj duševne, na stretnutie. V danom prípade matka nesprávne pochopila význam svojej úlohy pri výchove dieťaťa, pričom si musí byť vedomá toho, že má prvotnú zodpovednosť za prípravu dieťaťa na stretnutie či s otcom, alebo starým rodičom a nemôže nechávať na dieťati, či má alebo nemá chuť sa s druhým rodičom, alebo starým rodičom stretnúť. Úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ by nebol rodič, ktorému dieťa je zverené do starostlivosti, schopný zabezpečiť druhému rodičovi právo podieľať sa na výchove dieťaťa v určenom rozsahu, potom možno dôvodne pochybovať o výchovnej spôsobilosti tohto rodiča.

21. I keď styk starej matky s maloletými deťmi by mohol byť odvodený od styku otca s maloletými deťmi, avšak tento sa nerealizuje, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a styk starej matky s maloletými deťmi upravil, keďže má na tento styk vytvorené aj všetky podmienky, ako to vyplýva aj zo správy zo šetrenia pomerov u nej od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Okrem toho, že poberá invalidný dôchodok, je aj zamestnaná, čo svedčí o tom, že ani zdravotný stav jej nebráni po určitú dobu postarať sa o maloleté deti, keď môže vykonávať dvanásťhodinovú pracovnú zmenu. Neboli zistené žiadne nedostatky ani kontraindikácie na strane starej matky, či už zdravotné alebo nedostatočné bytové a sociálne pomery, ktoré by jej bránili, aby sa o maloleté deti v určenej dobe riadne starala. Súd prihliadol aj na výkon jej povolania ako zdravotnej sestry, ktorá sa aj z tohto hľadiska dokáže postarať o zdravie maloletých detí v prípade potreby. Styk starej matky s maloletými deťmi súd upravil bez prítomnosti matky vzhľadom na napätie medzi účastníkmi konania, čo vyplýva z ostatných spisových materiálov.

22. V danom prípade súd rešpektujúc Dohovor o právach dieťaťa, že dieťa má právo na styk s rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti, a teda nielen rodič má právo na styk s dieťaťom podľa právoplatného súdneho rozhodnutia a z uvedeného vyplýva, že matka nerešpektuje rozhodnutie súdu, ani výzvu, aby sa podrobila právoplatnému a vykonateľnému súdnemu rozhodnutiu, neumožňuje starej matke styk s maloletými, čím prispieva postupne k ich vzájomnému odcudzeniu a neplní s tak svoju výchovnú úlohu preferenčného rodiča zabezpečiť druhému rodičovi, či starému rodičovi právo podieľať sa na výchove maloletého v určenom rozsahu, pričom nie je dôvod pochybovať o výchovnej spôsobilosti starej matky, súd uložil matke pre nerešpektovanie rozhodnutia, ktoré upravuje styk starej matky s maloletými deťmi, pokutu, a to vo výške 300,- eur, keďže ide o prvýkrát uloženú pokutu matke v takomto prípade a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.